

PROGRAMSKI BILTEN

Januar - mart 2005.

IZ SADRŽAJA: Uz podršku USAID-ove Aktivnosti konkurentnosti klastera, turističke organizacije krajiške regije pokrenule su pilot-projekat "Dani krajiskog turizma". Cilj projekta je promovirati Krajinu kao turističku destinaciju koja može ponuditi mnogo toga - od sportskih aktivnosti do kulturnih i gastronomskih atrakcija. U sklopu projekta tokom februara organizirani su promotivni događaji u četiri ski centra, na Vlašiću, Kupresu, Bjelašnici i Jahorini.

Nastavak na 3. strani

PORUKA DIREKTORA: PODRŠKA BOSNI I HERCEGOVINI NA NJENOM PUTU KA PROSPERITETU

Prvo izdanje našeg kvartalnog biltena pruža sliku široke lepeze problema za koja Misija USAID-a pruža pomoć Bosni i Hercegovini.

Od 1995. i potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, koji je okončao troipogodišnji rat u BiH, USAID pomaže BiH u tri strateška područja. Finansirali smo opsežnu poslijeratnu rekonstrukciju infrastrukture kako bismo podržali povratak izbjeglica koji može pomoći ponovnom stvaranju multietničkog društva.

Više od milion izbjeglica i raseljenih osoba vratilo se svojim kućama. Pomogli smo pokretanje uništene privrede i ponovnu izgradnju ekonomskih institucija potrebnih za tržišnu ekonomiju. BiH sada ima stabilnu makro-ekonomiju, sve veći privatni sektor i najaktivniji bankovni sektor u Jugoistočnoj Evropi. Pomogli smo i stvaranje institucija potrebnih demokratskom društvu: nezavisnih medija, civilnog društva, jakog i nezavisnog pravosuđa, kom-

Howard Sumka,
Direktor Misije
USAID-a u BiH

petentne izborne komisije. Tokom prve poslijeratne dekade, BiH je prošla dug put kojim se i dalje kreće prema budućnosti u evroatlantskim institucijama.

Kao što možete pročitati na stranicama koje slijede, prema tome smo prilagodili i USAID-ove programe. Podržavamo stratešku privatizaciju, pomazemo u ponovnoj izgradnji konkurentne privrede, uključujući i sektor turizma, te pomazemo da se stvori postdiplomski studij iz oblasti poslovнog upravljanja za buduće bh. poduzetnike i poslovne lide za ovu zemlju, a prema međunarodnim standardima. Naravno, radimo još mnogo toga, kako ćete saznati iz sljedećih izdanja biltena Misije USAID-a.

Želim vam dobrodošlicu u naš prvi bilten i nadam se da ćete biti redovan čitalac, a možda i učesnik u našim programima. Dobrodošli su nam svi vaši komentari i sugestije.

Korak ka boljem obrazovanju za bh. djecu

Roditelji učenika glasali za direktora osnovne škole u Tuzli

Izbore organizovali Centri civilnih inicijativa

Udogađaju rijetkom za BiH, roditeljima je omogućeno da biraju direktora škole u koju idu njihova djeca. Na prvim izborima ove vrste, 52-godišnji srednjoškolski profesor Sulejman Mulić izabran je za direktora osnovne škole Sjenjak u Tuzli.

"Konačno će komunikacija između direktora i roditelja naših učenika postati svakodnevica. Mislim da je ovo istorijski korak za osnovno obrazovanje u BiH, jer roditelji se sada mogu opredijeliti za stručne ljudi, umjesto za one koji su politički podobni", kaže Mulić.

Uz podršku USAID-a, izbore su organizirali Centri civilnih inicijativa (CCI), kao

dio kampanje "Depolitizacija obrazovanja".

Za položaj direktora prijavila su se dva kandidata. Nekoliko dana prije izbora predstavili su svoje programe roditeljima učenika i zaposlenima u školi, te odgovarali na njihova pitanja. Na izbore je izašlo oko 30 posto roditelja.

Kampanja "Depolitizacija obrazovanja" u Tuzlanskom kantonu počela je 2003. Uz finansiranje USAID-a, CCI vodi interaktivni program Razvoj civilnog društva, u kojem CCI-jevi predavači pružaju pomoći stanovnicima lokalnih zajednica da više učestvuju u procesu planiranja lokalnih budžeta, njihovom usvajanju i primjeni.

PRIVATIZACIJA

Natron Maglaj Joint Venture sačuvat će 450 radnih mjesta

Fabrika za proizvodnju papira i celuloze Natron iz Maglaja privatizirana je tako što je obavljeno zajedničko ulaganje sa Kastamonu Entegre, dijelom Hayat Holding Groupa iz Turske.

Natron je u novoformiranu kompaniju Natron-Hayat unio aktivu, a Kastamonu 9,3 miliona dolara keša. Kastamonu će u naredna 24 mjeseca investirati dodatnih 21 milion eura.

Natron: Okončana privatizacija

Oko 450 zaposlenih zadržat će svoja radna mjesta, a očekuje se da se još 300 radnika vrati na posao kada se obavi registracija nove kompanije. USAID-ov Projekat privatizacije strateških preduzeća savjetovao je prodavca, te je bio član pregovaračkog tima za razmatranje uslove zajedničkog ulaganja.

VIJESTI UKRATKO ♦ VIJESTI UKRATKO ♦ VIJESTI UKRATKO

♦ USAID-ov Projekat za razvoj pravosudnog sistema (JSDP) organizirao je u Sarajevu dvodnevnu konferenciju predsjednika bh. sudova. Konferenciji su prisustvovali predsjednici sudova iz cijele BiH, članovi Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, te predstavnici domaćeg pravosuđa i međunarodne zajednice. Tema konferencije bila je reforma pravosudnog sistema u BiH.

♦ TAMP, USAID-ov Projekat za modernizaciju poreskog sistema, predao je bh. Ministarstvu civilnih poslova i CIPS-u komunikacionu mikrovalnu mrežu za prenos podataka velike brzine i kapacitete. TAMP je sistem zasnovao na Motorolinu opremi kako bi sve poreske uredе u BiH povezao u središnje centre za obradu podataka i formirao jedinstvene baze podataka poreskih obveznika.

♦ Uz podršku USAID-ovog Media programa, tri bh. novinarska udruženja, iz Sarajeva, Banje Luke i Mostara, ujedinili su se u asocijaciju BH Novinari. Organizacija ujedinjuje novinare iz štampanih i elektronskih medija iz cijele BiH. Pri udruženju je osnovan i Sud časti, kojeg čini pet uglednih novinara iz različitih medija. Za prvog predsjednika izabrana je Amela Rebac sa Studija 88 Mostar.

Turisti pozvani da dođu u Bosansku Krajinu

Posjetiocima ski centara probali krajiske specijalitete i uživali u skijanju

Dani krajiskog turizma su pun pogodak! Posjetiocima ski centara treba pokazati šta sve ovaj dio BiH može ponuditi", kaže Milan Trobak iz Zagreba, dok gleda skijaše na padinama Vlašića.

Krajina može ponuditi mnogo kao turistička destinacija

Gužve ispred štandova

"Mislim da su promocije dobro protekle. Dokazuje to i mnoštvo ljudi ispred naših štandova", kaže Jasmina Šuško, direktorka Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona.

Uz podršku USAID-ove Aktivnosti konkurentnosti klastera (CCA), turističke organizacije krajiske regije pokrenule su pilot-projekat "Dani krajiskog turizma". Cilj projekta jeste promovirati Krajinu kao turističku destinaciju koja može ponuditi mnogo toga - od sportskih aktivnosti do kulturnih i gastronomskih atrakcija. U sklopu projekta tokom februara organizirani su promotivni događaji u četiri ski centra, na Vlašiću, Kupresu, Bjelašnici i Jahorini.

Posjetioc ovih planina imali su priliku da isprobaju specijalitete krajiske kuhinje i svoje skijaške vještine, penju se na stijene i osvoje nagrade - besplatan ručak ili suvenire.

Turistima je podijeljeno i 10.000 brošura sa informacijama o turističkim potencijalima Krajine, ali i kuponima sa popustima koje će moći koristiti tokom ljeta.

Anti-trafficking kampanja

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) pokrenula je kampanju usmjerenu na prevenciju i bolju obavještenost o trgovini ljudima (PARC). Cilj PARC-a je prevencija trgovine ljudima i edukacija o rizicima i opasnostima trgovine ljudima u BiH. USAID je za ovu aktivnost obezbijedio 365,898 dolara.

Grantovi za MKO

USAID-ov program Povezivanje poljoprivrednih tržišta i proizvođača (LAMP) obezbijedio je osam miliona dolara za četiri mikro-kreditne organizacije (MKO). MKO su dobile po 1,6 miliona dolara koji su dati kao zajam malim poljoprivrednicima. MKO Partner i EKI dobili su i dodatne grantove od po 400.000 dolara.

Završen seminar SGBS-a

Na Sarajevo Graduate School of Business (SGSB) završen je prvi seminar o metodama i vještinama prezentacije. Seminar je pohađalo 25 polaznika koji su od dekana SGSB-a Miloša Trifkovića dobili certifikate. USAID podržava postdiplomski studij biznis administracije putem Univerziteta Delaware.

Krava promijenila život majke devetero djece

Program USAID-a pomaže Habibi Halilović iz Srebrenice da prehrani svoje mališane

Dio porodice Halilović: Sada ima mlijeka i pavlake za doručak

Putujući danas u Srebrenicu teško je zamisliti da je prije deset godina taj mirni gradić bio poprište najvećih zločina u Evropi nakon Drugog svjetskog rata. Srpske snage okupile su između 7.000 i 8.000 bošnjačkih muškaraca i dje-

čaka i ubili ih, ostavljajući iza njih hiljadu udovica i djece. Oni koji su preživjeli ovu tragediju morali su pobjeći na sigurnija područja širom BiH.

Devet godina kasnije ova slika je znatno promijenjena. Više od milion izbjeglica i

Jeftinija struja za građane Brčko Distrikta

Nedavno je završen USAID-ov projekat rekonstrukcije infrastrukture čiji je cilj bio osigurati stabilno i jeftino napajanje strujom za region Brčkog.

"USAID-ov projekat daje vlastima Brčko Distrikta slobodu da kupuju struju od Federacije, Republike Srpske ili od Hrvatske, u zavisnosti od toga ko ponudi bolje

uslove i cijenu", kaže direktor Misije USAID-a Howard Sumka. USAID je u ovom regionu investirao 10 miliona dolara u rekonstrukciju podstаницa, sistema prenosa i podzemnih kablova. Projekat je dio USAID-ovih aktivnosti u Distriktu Brčko, među kojima su projekti infrastrukture vrijedni više od 21 milion dolara.

raseljenih osoba vratilo se u svoje domove, a među njima i mnogi Srebreničani. USAID je pomogao njihov povratak i rekonstrukciju širokim spektrom aktivnosti, uključujući i 8,3 miliona dolara vrijednu rekonstrukciju infrastrukture.

Međutim, USAID je uvidio da infrastruktura nije dovoljna. Povratnicima treba omogućiti da zarade za život, ali se mnogo njih ne može kvalificirati za klasične kredite ili čak za dobijanje podrške od mikrokreditnih organizacija.

Zato je Misija USAID-a pokrenula projekt kojim je omogućeno da povratnici koji nemaju drugih mogućnosti dobiju male grantove i zajmove. U zavisnosti od okolnosti u kojima se nalazi korisnik, zajmovi se vraćaju ili uz nisku kamatu, ili u naturi. Projekat Ekonomski mogućnosti za povratnike primjenjuje United Methodist Committee on Relief (UMCOR).

Habiba Halilovic je tipični korisnik. Ova 41-godišnja udovica i majka devetero djece živi u zabačenom selu, daleko od puteva. Habiba je jedva prehranjivala porodicu.

A onda je navratio jedan komšija i rekao joj za ovaj USAID-ov program. Ta kratka posjeta predstavljala je prekretnicu u Habibinom životu. Ubrzo je od USAID-a dobila kravu, čime je njena situacija znatno poboljšana.

Prema dogovoru sa USAID-om, Habiba je pozajmicu vratila tako što je dala jedno tele komšijama.

"Spas je imati kravu", kaže Habiba.

"Više ujutro ne moram da mislim šta će djeci dati za doručak. Uvijek imamo mlijeka, sira i pavlake".

USAID/BiH
Hamdije Čemerlića 39
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: ++387-33-702-300
Fax: ++387-33-611-973
www.usaid.ba